

Soạn bài: Vịnh khoa thi Hương (Trần Tế Xương)

Hướng dẫn Soạn bài: Vịnh khoa thi Hương (Trần Tế Xương)

Câu 1:

Khoa thi năm Đinh Dậu được nhà thơ giới thiệu một cách giới thiệu rất tự nhiên. Kỳ thi Hương được tổ chức theo đúng thời gian quy định, ba năm một lần. Nhưng có điểm không bình thường: Trường Nam *thi lẫn* với trường Hà. Tác giả không dùng *thi chung* hoặc một cách diễn đạt khác trang trọng hơn mà dùng từ "*thi lẫn*". Cách nói ấy đã dự báo tính chất không nghiêm túc của kỳ thi. Tác giả đặc biệt nhấn mạnh sự nhốn nháo, lộn xộn trường thi

Câu 2:

Hai câu thực miêu tả thật hài hước cảnh trường thi:

*Lôi thôi sĩ tử vai đeo lọ
Âm ọe quan trường miệng thét loa.*

Cách đảo trật tự cú pháp: "*Lôi thôi sĩ tử*", "*âm ọe quan trường*" kết hợp với các từ giàu hình ảnh: *lôi thôi*, *đeo lọ* cùng với những từ chỉ âm thanh: *âm ọe*, *thét loa* làm cho quang cảnh thi trở nên nhốn nháo, ô hợp, mất đi vẻ trang nghiêm của một kỳ thi do quốc gia tổ chức. Hơn thế, *sĩ tử* thì *lôi thôi* lếch thếch mất hết vẻ nho nhã, thư sinh. Quan trường không còn quyền uy, mực thước, trang trọng như trước mà như nhân vật tuồng hề "*âm ọe, thét loa*". Cảnh trường thi phản ánh sự suy vong của một nền học vấn, sự lỗi thời của đạo Nho.

Câu 3:

Sự có mặt của vợ chồng quan sứ có thể làm cho quang cảnh trường thi có vẻ trang nghiêm. Song trái lại, sự hiện diện của chính quyền thực dân lúc này càng tăng thêm sự chua chát. Quyết định số phận của trường thi (số phận của các sĩ tử) là một kẻ ngoại bang không biết gì về Nho học. Nơi cửa Khổng sân Trình là nơi mặc sức, tự nhiên lê váy của mụ đầm. "*Váy lê quét đất*" đối với "*Lọng cắm rợp*

trời" (còn làm nhục quốc thể) chao ôi thật chua chát.

Bốn câu thơ vạch trần sự nhếch nhác, tùy tiện của khoa cử lúc bấy giờ. Đồng thời ngầm thể hiện nỗi xót xa chua chát của nhà thơ và người đọc.

Câu 4:

Câu kết là tâm sự đau xót, chua chát của nhà thơ trước hiện thực đất nước. Câu thơ vừa là lời tự vấn mình, vừa hướng đến những người đồng môn. Bài thơ thể hiện nỗi đau đớn xót xa của nhà thơ trước vận mệnh dân tộc. Nỗi đau đớn xót xa ấy thể hiện tác giả là người trọng danh dự, danh dự của các trí thức nho học và là người có tấm lòng với dân với nước. Là con người biết trọng danh dự, với tấm lòng lo nước thương đời, ông Tú muốn đánh thức ý thức dân tộc trong con người Việt nam, nhất là những người tài, những người có trách nhiệm và có khả năng cứu nước, cứu đời. Giọng điệu chính của bài thơ là giọng điệu trào phúng, nhưng ở hai câu kết, tác giả đã dùng giọng điệu trữ tình.